

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Landes Judit ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a Zamecsnik, Pósfai és Társai Ügyvédi Iroda (címe ügyintéző: dr. Zamecsnik Tamás ügyvéd) által képviselt alperes neve(alperes címe) alperes ellen, sajtó-helyreigazítás iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2011. február 22. napján meghozott, 7.P.29.341/2010/6. számú ítélete ellen az alperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja, és a keresetet teljes egészében elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa fellebbezési költséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 63.000 (hatvanháromezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A ... című havi lap ... számának 4. oldalán „...” címmel közölt cikket.

A cikk érintette felperes nevéfelperes személyét is.

A felperes sérelmezve az alperes által közölt cikket, a keresetlevelében foglalt helyreigazítási közlemény közzétételére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy valótlan volt az újság azon közlése, hogy a lokálpatrióták listavezetője a hallgatóság között ülve az önkormányzat képviselő-testületi ülésén szemmel és mozdulatokkal, arckifejezésével irányította volna. Hozzátette, hogy a listavezető ... olyan helyen ült, ahol nem is láthatta.

Valótlan volt az a közlés is, mely szerint főépítész munkájának részét képező rendezési tervről csak akkor derült ki a valóság, amikor a felettes hatóság a rengeteg

hiba miatt visszadobta a dokumentumot. Ez a közlés hamis, személyét becsmérő, lekicsinylő kijelentést tartalmaz.

Előadta, hogy az önkormányzat a főépítési megbízását jogsértő módon szüntette meg, ezért a ... Városi Bíróságon pert kezdeményezett, amelyben a egyezségkötésre került sor. Ennek keretében az önkormányzat 800.000 forint + áfa összeget fizetett meg a részére a felmondási időre. Álláspontja szerint, amennyiben a munkája rossz lett volna és emiatt kellett volna az önkormányzattól távoznia, nyilvánvalóan ennek ellenértékéért nem fizetett volna az önkormányzat ilyen összeget.

Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását.

Kifejtette, hogy a felperes által sérelmezett és a munkavégzésével kapcsolatos közlés a riporter kérdésében fogalmazódik meg, de a valóságnak megfelelő. A felperes és az önkormányzat között folyamatban volt perben született jegyzőkönyv is csak azt tartalmazza, hogy az egyezség megkötésére a felmondás jogszerűtlensége miatt került sor. Ez pedig nem tartalmaz a munkavégzésre nézve semmiféle önkormányzati elismerést. Álláspontja szerint a felperes nem jól végezte a tevékenységét, olyannyira, hogy az a képviselő-testület határozataival is ellentétes volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy aszám ... lapszámában megjelent „...” című riportját az ítélet jogerőre emelkedését követő lapszámában - azonos helyen, azonos betűmérettel és tördeléssel - az alábbiak szerint igazítsa helyre: Valótlanul állította a riporter kérdés, hogy a felperesnek - mint főépítésznek - a rossz munkája miatt kellett volna távoznia a városházáról. Ezzel szemben a valóság az, hogy a felperes neve és a ... Önkormányzata a ... Városi Bíróság előtti eljárásban egyezséget kötöttek. Ebben ... Önkormányzata elismerte, hogy felperes nevemegbízási szerződését jogellenesen mondta fel, és ezért megfizetni vállal 1.000.000 forint összeget felperes nevének.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest és az alperest, hogy a le nem rótt kereseti illetékből 13.500-13.500 forintot fizessenek meg külön felhívásra a Magyar Államnak.

A felek ezt meghaladó költségeiről úgy határozott, hogy azt maguk viseljék.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertetette a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 342. § (1) bekezdését, 343. § (1) bekezdését, 345. § (1) bekezdését, valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 79. § (1) bekezdését.

Megállapította, hogy a felperes rossz munkavégzésével kapcsolatosan az alperes kifejezetten tényállítást tett, a felperes - mint főépítész - önkormányzattól való távozása okaként rossz munkáját jelölte meg a polgármesteri véleményre alapítottnak. A cikkben a felperes nevét kifejezetten kiírta, ennél fogva a felperes kétséget kizáróan beazonosítható volt.

A szövegkörnyezetet is figyelembe véve azt állapította meg, hogy véleménynyilvánítás ebben a körben az alperes részéről nem történt, a felperesre vonatkozóan tényként közölte a rossz munkavégzést. Az önkormányzattal kötött egyezségben foglaltak ellentétesek az alperes cikkében foglaltakkal. Rámutatott arra, hogy az egyezség tartalma szerint a megbízó a jogellenes felmondás tényét elismerte és a jogellenes felmondás miatt teljesítette fizetési kötelezettségét. Ilyen körülmények között pedig az olvasók nem ismerhették meg a megbízási jogviszony megszűnésének tényleges okait. A riporter kérdés a való tényeket hamis színben tüntette fel, lehetőséget adva arra, hogy a konkrét esetet nem ismerő olvasó a tényekkel ellentétes képet alakítson ki.

Megállapította továbbá, hogy a cikk egy bizonyos része kifejezetten a felperes személyével és képviselői tevékenységével, illetőleg korábbi főépítési tevékenységével foglalkozott. A cikk ezen része túlnyomórészt a polgármester véleményét és negatív kritikáját tartalmazza. Az interjú készítője a főépítész távozásának okaként a rossz munkavégzést jelölte meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a cikk egészének tartalma és a kérdés iránya a véleménynyilvánítás körét meghaladja, és kifejezett tényállítással a felperes személyére vonatkozó negatív kritikai észrevételek alátámasztását, igazolását szolgálta. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében azt állapította meg, hogy a sérelmezett közlés tényállításnak minősül, és alkalmas volt arra, hogy a való tényeket hamis színben tüntesse fel, illetőleg hamis következtetések levonására adjon alkalmat. Erre tekintettel rendelte el a helyreigazító közlemény közzétételét, melyből kitűnik, hogy a cikk mely tényállítása tüntette fel a való tényeket hamis színben.

Utalt arra, hogy nem volt kötve a felperes kereseti kérelméhez a helyreigazítás vonatkozásában, és a rendelkező részben írtak szerint tartotta szükségesnek és elégségesnek a helyreigazítás tartalmát.

Ezt meghaladóan a felperes keresetét arra hivatkozással utasította el, hogy a további sérelmezett közlések részben megfeleltek a valóságnak, másrészt véleményt fogalmaztak meg.

Megállapította, hogy a cikk a felperesnek, mint közszereplőnek a tevékenységével kapcsolatosan fogalmazott meg véleményt, illetőleg kritikát. A felperesnek ezeket a véleményeket, még ha negatív tartalmúak is, az átlagpolgártól eltérő mértékben fokozottan kell viselnie.

Utalt arra, hogy a város polgármesterének nem csak joga, hanem kötelessége, hogy a képviselő-testület munkáját és a képviselők kifejtett tevékenységét kritikai élel figyelemmel kísérje. A felperes által nehezményezett kitételek kivétel nélkül a polgármester szubjektív vélekedését és álláspontját tartalmazták.

Véleménynek minősült az a közlés, hogy 11 főből 10 kíván a városért tenni a polgármester véleménye szerint, egy képviselőnek döntenie kell, hogy a többségi véleményt elfogadja, vagy támogatja-e.

Ugyancsak a polgármester véleménye volt, hogy a képviselő-testület tagja kinek a nevében szólalhat fel. Véleménynek és nem tényállításnak minősült az is, hogy a lokálpatrióták listavezetője álláspontja szerint befolyásolta, irányította a képviselőt.

A korábbi főépítési tevékenység körében kifejtett negatív kritika az, ami a rengeteg hibára utalt, és ez szintén véleménynek minősül. A felperes kényszerűnek nevezett távozása után az önkormányzatot beperelte, ez pedig a valóságnak megfelelő tényállítás volt. Az alperes által felajánlott bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a koordinált rendezési terv elbírálásra nem volt alkalmas és számos hibára mutatott rá a közigazgatási szerv. A felperes sem vitatta, hogy számos hiányossága volt a rendezési tervnek, de ezek nem a munkavégzésével és tevékenységével merültek fel. Az ellenőrzése és irányítása alatt álló tevékenységet tényszerűen számos ponton kellett kiegészíteni és pontosítani, valamint a jogszabályokkal összhangba hozni. Az ezekkel kapcsolatos tényállítások megfeleltek a valóságnak. A felmerült hibák okának, illetőleg személyi összefüggéseinek vizsgálata nem képezhette a sajtó-helyreigazítási per tárgyát.

A perköltség viseléséről az elsőfokú bíróság a Pp. 81. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel határozott és a pernyertesség-pervesztesség arányát 50-50 %-ban állapította meg.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének teljes elutasítását és perköltségben marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást iratellenesen állapította meg, a jogszabályokkal és az irányadó kollégiumi állásfoglalásokkal ellentétes döntést hozott.

Elsősorban kitért arra, hogy a felperes az eredeti helyreigazítási kérelmével szemben a keresetében csak két cikkrészlet helyreigazítását kérte. Emiatt az elsőfokú bíróság azon cikkrészleteket nem vizsgálhatta volna, melyek a kereset tárgyát nem képezték.

Iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a kereseti kérelmében, valamint az 5. sorszámú jegyzőkönyvben vitatta azt, hogy rossz munkája miatt kellett távoznia a munkaköréből és rossz munkája miatt szűnt meg a megbízási jogviszonya. A felperes ugyanis sem keresetlevelében, sem pedig a hivatkozott tárgyaláson nem sérelmezte az érintett cikkrészletet. A felperes mindkét tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy a kereseti kérelmét az írásban benyújtottakkal egyezően, változatlan tartalommal tartja fenn.

Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság úgy ítélné meg, hogy a felperesnek „rossz munkája miatt kellett távoznia a városházáról” cikkrészletet is sérelmezte, előadta, hogy a felperes ezen közlést nem csak a keresetében, de a pert megelőző kérelmében sem sérelmezte. Utalt arra, hogy a PK 13. számú állásfoglalás értelmében, a perben csak az írásban közölt kérelemben megjelölt tényállítások helyreigazítását lehet kérni. Mivel a felperes korábban nem kifogásolta azt, hogy miért és miként távozott az önkormányzattól, így emiatt jogszerűen helyreigazításra sem kötelezhette volna az alperest az elsőfokú bíróság.

Az alperes előadta, hogy ha a felperes sérelmezte volna ezt a cikkrészletet, helyreigazításra kötelezni nem lehetett volna, mert a cikk egészét tekintve politikai vélemény, bírálat volt, amely sajtó-helyreigazítás tárgya nem lehet.

Az elrendelt helyreigazítás a valóság megjelenítése körében is meghaladja a per előtti kérelemben foglaltakat, ezért a közzétételre vonatkozó kötelezettség sem felel meg a jogszabályi előírásoknak.

Összefoglalóan úgy nyilatkozott, hogy a cikk semmilyen valótlan tényállítást nem közöl a felperes jogviszonyának megszűnése körében, sem a felperes által kezdeményezett bírósági eljárásról, annak kimeneteléről, csak a felperes munkájának véleményezéséről ad számot. Az, hogy valakinek a munkájáról a munkáltatójának rossz véleménye van, nem azonos azzal, hogy a munkaviszonyával kapcsolatos peres eljárás miként végződött. Az a körülmény, hogy valakinek a munkájáról alkotott negatív vélemény miatt kell távoznia az állásából, a jogviszonya megszűnésének oka lehet, az pedig, hogy ha a megszűnés jogszerűen vagy jogellenesen történt, a jogviszony megszüntetésének formája. A két körülmény jelentése sem fedi egymást.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint okkal kifogásolhatta a cikkben megjelenteket, és azt is igazolta, hogy az alperes részéről valótlan tényállítás, illetve híresztelés történt.

Hivatkozott a PK 12. számú állásfoglalásra, mely szerint a sajtóközleményt egészében és összefüggésében kell vizsgálni. Erre figyelemmel az alperes nem véleményt nyilvánított, hanem sértő tényállítást és híresztelést tett. A véleménynyilvánításnak is korlátot szab, hogy alanyi jogsérelem és jogsértő magatartás általa nem valósulhat meg.

Az alperes egyértelmű tényállítást tett, amikor a felperesről azt közölte, hogy a rossz munkája miatt kellett távoznia a városházáról, illetőleg a felettes hatóság a rengeteg hiba miatt dobta vissza a felperes által előkészített dokumentumot.

Az elsőfokú bíróság a keresetnek részben helyt adó döntése megfelel a jogszabályoknak, az alperes fellebbezési kérelme megalapozatlan. A keresetlevél szövegezéséből megállapítható volt, hogy a felperes mivel kapcsolatosan kéri a helyreigazítást. Alaptalan az az alperesi hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett volna a kereseti kérelmen.

Az alperes fellebbezése alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint csak a fellebbezés keretei között bírálhatta felül az elsőfokú bíróság ítéletét.

Az elsőfokú bíróság e körben a tényállást helyesen állapította meg, azonban abból téves következtetést vont le, ezért határozatát a másodfokú bíróság a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint megváltoztatta.

A Ptk. 79. § (1) bekezdése szerint, ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap), rádió, televízió vagy filmhíradó valótlan tényt közöl vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel - a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül -, követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás).

A másodfokú bíróság elsősorban azt emeli ki, hogy a felperes eredeti, alpereshez intézett helyreigazítási kérelme terjedelmében bővebb volt, mint a későbbiekben benyújtott kereset. A felperes az alpereshez eljuttatott helyreigazítási kérelmében eredetileg a sérelmezett cikk, összesen négy kitételét kérte helyreigazítani, majd a kereset benyújtásával ezt az igényét csak két közlésre korlátozta. Az elsőfokú bíróság mindkét kitétel esetében elutasító döntést hozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a cikkben az interjút készítő kijelentésével kapcsolatosan rendelte el a helyreigazítást. Ez azonban nem képezte a felperes keresetének tárgyát.

A kérdező megállapítása szerint a felperesnek a rossz munkája miatt kellett távoznia a városházáról. Ez a kitétel nem azonosítható a felperes keresetében foglalt azon sérelmezett közléssel, mely szerint „csak akkor derült ki a valóság, amikor a felettes hatóság a rengeteg hiba miatt visszadobta a dokumentumot”. A felperes keresetlevelében kifejezetten ezt a cikkrészletet idézte, és az általa kért helyreigazítás szövegében is ezt minősítette valótlanoknak. Az elsőfokú bíróság ítéletében ezt a közlést véleménynyilvánításnak minősítette, és erre tekintettel a felperes kérelmét nem tartotta alaposnak. A felperes az ítélettel szemben nem terjesztett elő fellebbezést, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét ezen részében nem érinthette.

A felperes megbízási jogviszonyának megszűnésével kapcsolatos utalást tett a közölni kért helyreigazítás utolsó mondatában, de az ezzel kapcsolatos alperesi közlést azonban nem sérelmezte. A kereset tárgyává tett mondat a rendezési tervre vonatkozott, nem pedig a felperes nem megfelelő munkavégzésére illetve a megbízási jogviszonyának megszüntetésére.

Az elsőfokú bíróság olyan cikkbeli kitételrel kapcsolatosan rendelt el helyreigazítást, melyet a felperes keresete nem érintett, a másodfokú bíróság ezért az ítéletet megváltoztatta és a felperes keresetét teljes egészében elutasította.

Az alperes fellebbezése eredményes volt, ezért a felperes köteles viselni az alperes perköltségét a Pp. 239. §-ának utaló szabálya és a 78. § (1) bekezdése szerint.

A perköltség az alperesi jogi képviselőt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és a (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alapján megillető ügyvédi munkadíjból áll.

A felperes köteles továbbá viselni a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint.

Budapest, 2011. június 9.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő